

ข อ ต น า รี้ ศ รี้ ภ ร ร ย า

พญาราชสีห์สัณจรไปตามราวไพรใกล้เชิงเขา อาศัยอยู่
บนบรรพตเขาหลวง แล้วเที่ยวตะครุบจับสัตว์ ๔ เท้าทั้งน้อย
ใหญ่ทุกชนิด กัดกินเป็นอาหารได้ ฉั่นโค สตรีผู้มีศรัทธา เป็น
อริยสาวิกาในศาสนาี้ ก็ฉั่นนั้น เมื่อยังอาศัยภัสดาอยู่ ควร
ประพฤติยำเกรงสามี ฆ่าความโกรธเสีย กำจัดความตระหนี่ได้
แล้ว เธอผู้ประพฤติธรรมโดยชอบ จึงจะรื่นเริงบันเทิงใจอยู่บน
สวรรค์

ยอดนารี ศรีภรรยา

๖๕

อายตนิพพาน เป็นธรรมชาติอันบริสุทธิ์ ที่เปี่ยมไปด้วยบรมสุขอันเป็นอมตะ เต็มไปด้วยกายธรรมอรหัตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอรหันต์ทั้งหลาย ตลอดจนสรรพสัตว์ทั้งปวงที่เกิดมาในแต่ละภพแต่ละชาติ ต่างมีเป้าหมายที่จะเข้าถึงพระนิพพานทั้งนั้น แต่ถูกอวิชชาห่อหุ้มดวงจิต ปิดบังธาตุธรรมเห็น จำ คิด รู้ ทำให้สับสนเป้าหมายที่แท้จริงของชีวิต ผู้ที่มีใจบริสุทธิ์ มีใจหยุดนิ่งได้อย่างสมบูรณ์เท่านั้น จึงจะสามารถรู้เห็นความเป็นจริงของชีวิตได้อย่างลึกซึ้ง ซึ่งเป็นเรื่องราวที่น่าศึกษาค้นคว้า เราจะศึกษาได้ด้วยวิธีเดียวเท่านั้น คือ ต้องฝึกฝนใจให้หยุดนิ่งอย่างถูกวิธีที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เราจะเข้าถึงแหล่งแห่งความรู้ภายในอันบริสุทธิ์กันทุกคน

มีธรรมภาษิตใน ลตาวิมาน ขุททกนิกาย วิมานวัตถุ ว่า

“พญาราชสีห์ลัญจไปตามราวไพรใกล้เชิงเขา อาศัยอยู่บนบรรพตเขาหลวง แล้วเที่ยวตะครุบจับสัตว์ ๔ เท้าทั้งน้อยใหญ่ทุกชนิด กัดกินเป็นอาหารได้ ฉันทใด สตรีผู้มีศรัทธาเป็นอริยสาวิกาในศาสนาี้ ก็ฉันทนั้น เมื่อยังอาศัยภัสดาอยู่ ควรประพฤติยำเกรงสามี ฆ่าความโกรธเสีย กำจัดความตระหนี่ได้แล้ว เธอผู้ประพฤติธรรมโดยชอบ จึงจะรื่นเริงบันเทิงใจอยู่บนสวรรค์”

ยอดนารี ศรีภรรยา

๖๖

การจะใช้ชีวิตคู่ให้ยั่งยืนจนตลอดชีวิตและมีความสุขตามอัธยาศัยได้นั้น ภรรยาจำเป็นต้องรู้จักวิธีครองใจสามี จะประพฤติตามใจตัวเองไม่ได้ การอยู่ร่วมกันจึงเป็นการปรับตัวให้เข้ากับสังคมใหม่ และเริ่มสร้างครอบครัวใหม่ที่ไม่มีพ่อแม่มาคอยดูแลเราอีกต่อไป เราจะต้องดูแลตนเอง สามี พ่อแม่ของสามี ดูแลลูกๆ และหมู่ญาติรวมถึงบริวารอีกมากมาย เพราะฉะนั้นภรรยาที่ดีจึงต้องศึกษาธรรมะที่จะช่วยประคับประคอง และทำให้ชีวิตคู่ราบรื่น โดยเริ่มต้นที่ตนเองก่อน

ธรรมะสำหรับคนดีศรีภรรยา มีอะไรบ้างนั้น เรามาฟังตัวอย่างของสตรีผู้ประพาศธรรม ซึ่งเมื่อละโลกแล้ว อาณิสสฺส^{*}นี้ทำให้นางเป็นที่รักของจอมเทพ ทั้งในสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา และดาวดึงส์ เรื่องของนางมีอยู่ว่า *ในสมัยพุทธกาล มีอุบาสิกาท่านหนึ่งชื่อว่า ลดา นางเป็นผู้มีสติปัญญา ไม่มักโกรธ จึงทำให้เป็นที่รักของเพื่อนๆ ตามปกติของหญิงสาวทั่วไป มักจะไปเที่ยวเล่นสนุกสนานกับหมู่เพื่อน แต่นางกลับรักในการทำบุญมากกว่า ทั้งยังชักชวนเพื่อนๆ ไปฟังธรรมที่วัดพระเชตุวัน หมั่นรักษาศีล และถวายภัตตาหารพระเป็นประจำ

*มก. ลดาวิมาน เล่ม ๔๔ หน้า ๒๓๖

ยอดนารี ศรีภรรยา

๖๗

ครั้นเติบโตเป็นสาว พ่อแม่ให้นางแต่งงานกับชายหนุ่มที่มีฐานะเสมอกันเมื่อต้องไปเริ่มต้นสังคมใหม่กับครอบครัวของสามี นางยิ่งประพฤติดนให้เป็นที่ยรักของสามีและพ่อแม่ของสามี พุดจาไพเราะอ่อนหวาน อีกทั้งยังฉลาดในการสงเคราะห์บริวาร รวมถึงการดูแลทรัพย์สินสมบัติในบ้าน นางจัดการได้เป็นอย่างดี นางไม่มักโกรธ ไม่เจ้าอารมณ์ งดงามด้วยกิริยามารยาทและให้ทานเป็นประจำมิได้ขาด วันปกตินางรักษาศีล ๕ ทุกวัน ส่วนวันอุโบสถศีลจะสมาทานศีล ๘ การทำเช่นนี้ ทำให้นางเป็นที่รักที่เกรงใจของสามีและทุกคนในครอบครัว

เมื่อละโลก นางได้ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา เป็นธิดาของท้าวเวสสวัณมหาราช ชื่อว่า **ลดาเทพธิดา** แม้จะเป็นสวรรค์ชั้นที่ ๑ แต่นางเป็นเทพนารีชั้นสูง เป็นที่รู้จักของเหล่าเทพนารี เพราะนางมีรัศมีสว่างไสว รุ่งเรืองกว่าเทพธิดาองค์อื่นๆ

ลดาเทพธิดามีน้องสาว ๔ องค์ คือ ลัชชาเทพธิดา ปวราเทพธิดา อัจฉิมุติเทพธิดา และสุดาเทพธิดา วันหนึ่งขณะที่เทพธิดาทั้งห้ากำลังขับร้องทักขิยสังคีตเกิดการถกเถียงกันว่าใครฟ้อนรำขับร้องได้ไพเราะกว่ากัน เมื่อตกลงกันไม่ได้ จึงพากันไปเฝ้าท้าวเวสสวัณมหาราชและถามว่า “เสด็จพ่อ ในลูกๆ ทั้งห้านี้ ใครฉลาดในการฟ้อนรำขับร้องมากที่สุด” แม้ท้าวเวสสวัณมหาราชจะรู้ว่าลดาเทพนารีขับร้องได้ไพเราะที่สุด แต่

ยอดนารี ศรีภรรยา

๖๘

ไม่อยากให้รู้สึกว่ พระองค์ทรงลำเอียง จึงตอบว่า “ลูกเอ๋ย พวกเจ้าจงไปที่ริมสระอนินดาต และพ่อนรำขับร้องท่ามกลาง เทวสมาคมเถิด แล้วพวกเจ้าจะรู้เองว่ ใครขับร้องได้ไพเราะ กว่ากัน” เทพธิดาทั้งหมดจึงเหาะไปยังสระอนินดาตทันที

ขณะลดาเทพนารีกำลังพ่อนรำขับร้อง เทพบุตรต่าง ชื่นชมยินดี พวกัันเปล่งเสียงแสดงความพอใจด้วยการปรบมือ ยกผ้าโบกสะบัดไปมา เกิดโกลาหลกันยกใหญ่ ประหนึ่งว่ป่า หิมพานต์เกิดอาการหวั่นไหว ซึ่งต่างกับเทพธิดาทั้งสี่ที่เมื่อ ขับร้องพ่อนรำ เหล่าเทพบุตรทั้งหลายต่างมิได้แสดงอาการใดๆ ได้แต่นั่งนิ่ง เหมือนนกคุดเหว่อยู่ในโพรงฉนั้น

การพ่อนรำขับร้องในครั้งนีทำให้ชื่อเสียงของลดา เทพนารีขจรกระจ่ายไปถึงสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เทพบุตรเทพธิดา ต่างแซ่ซ้องต่อๆ กันไป ทำให้ท้าวสักกเทวราชโปรดให้นำเทพธิดา ทั้ง ๕ องค์มาและตั้งเป็นนางสนม โดยให้เป็นเทพธิดานักพ่อน ลดาเทพธิดาเป็นที่โปรดปรานของจอมเทพมากที่สุด เพราะนาง ฉลาดในการพ่อนรำขับร้องกว่าเทพธิดาองค์อื่น

ลดาเทพธิดาสงสัยว่ ฟ้าลดาทำกรรมอะไรไว้ ถึงเหนือ กว่าพวกเรทั้งยุคและรัคมิ จึงได้ถามว่ “ข้าแต่ผู้มีดวงตาเหลืออง ปนแดง มีร่างประดับด้วยพวงมาลัยอุบล ผิวพรรณก้งดงาม

ยอดนารี ศรีภรรยา

๖๕

เปล่งปลั่งดังทองคำ มือวัยจะงดงามผ่องใส เหมือนทองฟ้าที่ปราศจากเมฆหมอก เจ้าพี่ทำบุญอะไรไว้ จึงมียศมาก ทั้งเป็นที่รักและโปรดปรานของพระภัสดา ทั้งฉลาดในการฟ้อนรำ ขบร้องเป็นเยี่ยม ขอโปรดบอกหม่อมฉันด้วยเถิด”

ลดาเทพธิดาตอบว่า “เมื่อครั้งที่พี่ยังเป็นมนุษย์ พี่เป็นลูกสะใภ้ในตระกูลมั่งคั่งตระกูลหนึ่ง พี่เป็นคนไม่มักโกรธ เป็นผู้ประพฤติตนอยู่ใต้บังคับบัญชาของสามี ไม่ประมาทในวันอุโบสถ พี่ไม่เคยคิดนอกใจสามี จึงเป็นที่โปรดปรานยิ่งของสามี และเพราะมีน้ำใจงาม จึงเป็นที่โปรดปรานของสามีรวมทั้งบิดามารดาของสามี ตลอดจนหมู่ญาติและคนรับใช้ชายหญิง พี่จึงมีบริวารและยศมาก เพราะกุศลกรรมนั้น จึงเป็นผู้พิเศษกว่านางฟ้าพวกอื่น ในที่ ๔ สถาน คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ได้สละความชื่นชมยินดีอย่างยิ่งเช่นนี้”

ลดาเทพธิดาฟังดังนี้แล้ว จึงหันไปพูดกับพี่สาวทั้งสามว่า “ข้าแต่เจ้าพี่ทั้งสาม เจ้าพี่ลดาได้แถลงถ้อยคำอันน่าสยดสยองนัก เจ้าพี่ลดาเป็นแบบอย่างอันดีเยี่ยมสำหรับเราทั้งสี่และนารีทั้งหลาย นารีทั้งหลายพึงประพฤติธรรมต่อสามี เหมือนพญาราชสีห์ตัวลัญจรูปไปตามราวไพรใกล้เชิงเขา อาศัยอยู่บนบรรพตเขาหลวง เทียวตะครุบจับสัตว์ ๔ ทำให้ผู้น้อยทุกๆ ชนิด กัดกินเป็นอาหารได้ฉันใด สตรีที่มีศรัทธาเป็นอริยสาวิกาในศาสนานี้ ก็ฉันนั้น เมื่อ

ยอดนารี ศรีภรรยา

๓๐

ยังอาศัยภัสตาอยู่ ควรประพฤติยำเกรงในสามี ฆ่าความโกรธ
กำจัดความตระหนี่ เขาผู้ประพฤติธรรมโดยชอบ จึงรื่นเริง
บันเทิงใจอยู่บนสวรรค์”

จากเรื่องนี้ เราจะเห็นได้ว่า การเป็นภรรยาที่ดีนั้น ไม่ใช่
เพียงส่งผลดีเฉพาะในปัจจุบันชาตินี้เท่านั้น แต่มีผลถึงปรโลกด้วย
เพราะการกระทำของเราในปัจจุบัน ล้วนมีผลต่อตัวเราในอนาคต
ทั้งสิ้น สิ่งที่เราทำไม่ได้สูญหายไปไหน ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้
และโลกหน้า ต่างเป็นเหตุเป็นผลกันเสมอ เมื่อประกอบเหตุที่ดี
ในชาตินี้ ย่อมจะส่งผลดีในภพชาติต่อไป เพราะฉะนั้นสำหรับ
ท่านที่มีครอบครัวแล้ว ต้องทำหน้าที่ของตนให้ดี ท่านหญิงขอ
ให้เป็นศรีภรรยา ตั้งแต่จัดการงานในบ้านให้เรียบร้อย อย่าให้
ขาดตกบกพร่อง สงเคราะห์คนข้างเคียงของสามีให้ดี ไม่ประพฤติ
นอกใจสามี รักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้ อย่าได้เกียจคร้านในการ
งาน และต้องทำหน้าที่ผู้นำบุญยอดกัลยาณมิตร ชักชวนทั้งสามี
และทุกคนในครอบครัวให้เข้าวัดปฏิบัติธรรม ทั้งให้ท่าน รักษา
ศีลและเจริญภาวนา ให้เป็นสัมมาทิฐิกันทุกคน จะได้เป็น
ครอบครัวแก้ว ครอบครัวธรรมกาย ครอบครัวตัวอย่างของ
ชาวโลก เมื่อละโลก ย่อมจะมีสุคติโลกสวรรค์เป็นที่ไปกันทุกคน

